

РЕШЕНИЕ

№ 23051

гр. София, 11.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 17.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **5520** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Н. В. В. срещу мълчалив отказ на кмета на Район „Красно село“-СО по заявление за достъп до обществена информация, подадено по електронен път на 09.04.2024г.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения отказ като незаконосъобразен – издаден „в противоречие с основополагащи принципни свръх повелителни правни норми, съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби, несъответствие с целта на закона“.

В съдебно заседание жалбата и направеното искане се поддържат чрез адв.К., който претендира присъждане на разноски по представен списък. В писмени бележки обосновава, че жалбата е допустима, търсената информация е обществена по своя характер като ответникът е задължен субект по см. на закона и дължи предоставянето ѝ като по този начин ще даде възможност на заинтересованата общественост да си състави собствено мнение относно дейността на общинската администрация. Счита, че не са налице основания за постановяване на отказ, както и че е налице надделяващ обществен интерес.

Ответникът по оспорването, в писмено становище, представено с административната преписка, моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В съдебно заседание чрез юр.Й.

изразява становище за липса на правен интерес, счита, че В. влага лично отношение в завеждането на дела срещу районната администрация като от началото на 2024 година е подал над 130 заявления за предоставяне на достъп до обществена информация. Възражава срещу искането за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение, тъй като адвокатът е предоставил правна помощ безплатно, по своя преценка.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

От доказателствата по делото се установява, че на 09.04.2024г. жалбоподателят е подал по електронен път заявление за достъп до обществена информация, с което поискал от кмета на Район „Красно село“-СО предоставянето по реда на ЗДОИ на следната информация: цялата законово дължима обществена информация, с която разполага относно предприетите действия от Столична община и Район „Красно село“ за ремонт на пешеходни /тротоарни и алеини/ площи на територията на района за периода от 13.11.2023г. до момента на подаване на заявлението, под формата на незаверено копие от всички налични възлагателни писма за извършване на строително-ремонтни дейности по посочените обекти.

Страните не спорят, че по това заявление липсва произнасяне в законоустановения 14-дневен срок, регламентиран в разпоредбата на чл.28, ал.1 ЗДОИ. Следователно по него е формиран мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК. Този мълчалив отказ, съобразно правилото на чл.149, ал.2 АПК, може да бъде оспорен в едномесечен срок от изтичане на срока за произнасяне или в случая за да е допустима жалбата от гледна точка спазване на срока за обжалване, тя трябва да е подадена най-късно до 27.05.2024г., вкл.

Жалбата, по която е образувано настоящото производство е подадена на 09.05.2024г., следователно е допустима, а разгледана по същество – основателна, по следните съображения:

Правото да се търси и получава информация по чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България обхваща задължението на държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, да осигуряват достъп до общественозначима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от обществения сектор са уредени в ЗДОИ.

Съгласно чл.3, ал.1 ЗДОИ задължени субекти за предоставянето на обществена информация са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Според разпоредбата на чл.38, ал.1 ЗМСМА, орган на изпълнителната власт в общината е кметът, а органи на изпълнителната власт в района и кметството са съответно кметът на района и кметът на кметството. Предвид това съдът приема, че кметът на Район „Красно село“-СО, до когото е адресирано заявлението на оспорвания, е задължен субект по см. на чл.3, ал.1 ЗДОИ.

Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по

закон субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация бива официална - информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение - когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи - чл.13, ал.2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.6 ДР ЗДОИ.

В настоящия случай търсената от заявителя информация има характера на обществена такава, тъй като е пряко свързана с осъществяваната от Столична община и в частност Район „Красно село“ дейност по ремонт на пешеходни площи, за които ремонтни дейности се разходват публични средства, съответно чрез нея гражданите ще могат да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, като е налице и надделяващ обществен интерес, а именно повишаване прозрачността и отчетността на задължения субект.

Обратно на застъпената от пълномощника на ответника теза, в производството по ЗДОИ не е необходимо доказването на правен интерес от получаване на търсената информация. Съответно за ответника е възникнало задължението да разгледа подаденото от жалбоподателя заявление за достъп до обществена информация и да се произнесе по него по начина и в сроковете, регламентирани в закона, като съгласно разпоредбата на чл.38 ЗДОИ, административният орган в случай на отказ е следвало да издаде мотивирано писмено решение за това.

Видно от доказателствата по делото, ответникът не е предоставил исканата от заявителя информация, но не е постановил и мотивирано решение за отказ за

предоставянето ѝ. Липсата на отговор от ответника в законово определения срок формира мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК във вр. с чл.28, ал.1 ЗДОИ, като по този начин той не е спазил изискуемата от закона форма - писмената и е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила. С оглед характера на обществените отношения, които урежда приложимия материален закон /предмета и целта на закона/ и при изричната разпоредба на чл.28, ал.2, чл.38 и чл.39 ЗДОИ за формата и съдържанието на решението, както и за връчването му, е налице императивна законова разпоредба, която изисква и задължава субектите по чл.3 от закона да се произнесат писмено по заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация.

По изложените съображения е налице незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, който следва да се отмени и да се задължи административния орган да постанови писмено решение за предоставяне на достъп - пълен или частичен, до търсената обществена информация, при спазване на законовите ограничения, за което да уведоми писмено заявителя. При разглеждане на заявлението на жалбоподателя следва да се извърши и преценка дали не е налице основанието за отказ по чл.37, ал.1, т.3 ЗДОИ.

При този изход на спора на жалбоподателя се следват разноски. Такива са доказани в размер на 10 лева за заплатената държавна такса по оспорването. Претендират се от него и разноски за адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл.38, ал.2 вр. ал.1, т.3, предл.2-ро от Закона за адвокатурата /ЗАдв/. Такива съдът намира, че не следва да бъдат присъждани, по арг. от чл.40, ал.1, изр.2-ро ЗДОИ. Съгласно посочената разпоредба, при решаване на въпроса относно разноските се взема предвид наличието на данни за злоупотреба с право. Оказването на безплатна правна помощ по чл.38, ал.1 ЗАдв не изключва преценката на съда за наличието на данни за злоупотреба с право. Добросъвестното упражняване на процесуалните права е въведено като основно положение в ГПК /чл.3/, а АПК съдържа множество разпоредби, които предоставят гаранции на участниците в съдебно-административното производство, че при добросъвестност от тяхна страна ще получат ефективна и бърза защита на правата си. Съгласно практиката на ВАС, /Решение № 14629 от 31.10.2019г. по адм. д. № 3257/2018г., V отд.; Определение № 13243 от 08.10.2019г. по адм. д. № 11401/2019г., V отд.; Решение № 12413 от 18.09.2019г. по адм. д. № 12811/2018г., V отд. и др./, злоупотреба с право ще е налице, когато правото се упражнява недобросъвестно – за да бъдат увредени права и законни интереси на други лица /чл.57, ал.2 КРБ/ и в противоречие с обществения интерес.

Такива последици в конкретния случай са целени от оспорвания и се изразяват в евентуално възлагане на такси за образуване на дела и разноски за адвокат, в тежест на насрещната страна. Следва да се посочи, че за 2024г. до приключване на устните състезания в настоящото производство, в Административен съд София-град са образувани над 90 дела с предмет жалби на Н. В. В. срещу изричен или мълчалив отказ по ЗДОИ на задължени субекти в структурата на Столична община. При установения факт на недобросъвестно упражнени процесуални права по см. на чл.3 ГПК вр. чл.144 АПК от жалбоподателя, акцесорното право на адвокатско възнаграждение на адвокат К. не следва да бъде признато с оглед недопускане целеното обогатяване за сметка увреждане на насрещния субект - Определение № 13243 от 08.10.2019г. по адм. д. № 11401/2019г. на ВАС. Претендираното адвокатско възнаграждение /в размер на 1000 лева, на основание чл.8, ал.3 от Наредба №

1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения/, не отговаря на легитимни цели и се явява несправедливо и необосновано. По тези съображения и на основание чл.40, ал.1, изр.2 ЗДОИ съдът приема, че разноси в полза на жалбоподателя не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. В. В. мълчалив отказ на кмета на Район „Красно село“-СО по заявление за достъп до обществена информация, подадено по електронен път на 09.04.2024г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за произнасяне с изричен акт по подаденото от Н. В. В. заявление за достъп до обществена информация, в срок до 14 дни от връчване на настоящото решение.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Н. В. В. сумата в размер на 10 /десет/ лева, представляваща разноси по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: